

[Formanden]

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Landbrugsfinansieringsreformen).

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

(Fremsat 14/1 87. Første behandling 22/1 87. Betænkning 11/2 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel til forsvarsministeren:

»Vil ministeren sikre, at Parkteatrets lokaler på Østerbrogades Kaserne fortsat anvendes til kulturelle formål som foreslået af Københavns Kommune, Østerbro Kulturforsyning og lokalrådet på Østerbro?«

Af Pelle Voigt (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 23/1 87. Fremme af forespørgslen vedtaget 29/1 87).

Begrundelse

Pelle Voigt (SF):

Vi synes, det er en lille smule trist, at det har været nødvendigt at anmelde en forespørgsel i folketingssalen om denne sag. Den burde have været afgjort administrativt af ministeren under hensyn til den kendsgerning, at regeringen optræder som et udøvende organ for Folketinget, og at der i Folketingets forsvarsudvalg er konstateret et klart flertal for at videreføre de pågældende lokaler til kulturelle formål.

Alligevel meddelte ministeren efter det samråd, som SF indkaldte til i forsvarsudvalget, at han ville blæse det flertal, der i forsvarsudvalget havde manifesteret sig i dette spørgsmål, et stykke, og han opfordrede ligefrem til, at hvis man ønskede, at det råd, som flertallet havde givet ham, skulle tages alvorligt, så skulle man tage sagen op i folketingssalen.

Ministeren har også gjort det klart, at en beretning i forsvarsudvalget ikke ville være tilstrækkeligt til at få ham til at ændre opfattelse, men at det altså direkte skulle være nødvendigt at bringe sagen her i salen og foretage en afstemning om den.

Det har vi så gjort. Vi beklager, at ministeren vil misbruge Folketingets tid på den måde, men skal det være, så lad det være.

Dette er måske tilsyneladende en lille sag set i national sammenhæng, men for de ganske mange tusinde mennesker, det vedrører, for de omkring 12.000 mennesker i København, som nu har tilsluttet sig Østerbro Kulturforsynings projekt, er det en ganske stor sag, som altså fredeligt og roligt kunne have været afgjort i et samarbejde mellem forsvarsudvalg og minister. Men sådan skulle det ikke være.

Besvarelse

Forsvarsministeren (Engell):

Man kan, som også hr. Pelle Voigt var inde på, undre sig over, at denne sag er kommet så vidt, at der her i Tinget skal gennemføres en forespørgselsdebat, og jeg vil da gerne starte med at sige til hr. Pelle Voigt, at jeg bestemt ikke har opfordret hverken hr. Pelle Voigt eller andre til at bringe denne sag frem i Folketinget som en forespørgselsdebat.

Lad mig som indledning understrege, at der i dette tilfælde er tale om en rent administrativ afgørelse, der tilmed er baseret på en

[Forsvarsministeren]

nøje analyse af forsvarets eget behov for lokaler i Københavnsområdet. Det må være forsvaret selv, der kan disponere over sine egne lokaler; alt andet ville være urimeligt og i virkeligheden undergravende for hele vor administrative og politiske praksis.

Derfor har sagen også videre perspektiver. Jeg har da også mærket mig, at hr. Hjortnæs fra Socialdemokratiet i et indlæg i dagbladet Politiken for nylig erklærede sig enig i, at den ansvarlige minister kan træffe en sådan afgørelse. Jeg kunne derfor under henvisning hertil vælge ganske kort at besvare den stillede forespørgsel fra SF med, at jeg ikke kan tilslutte mig, at lokalerne fra det tidligere Parkteater på Østerbrogades Kaserne stilles til rådighed for lokale grupper på Østerbro eller nogen af de mange andre interessegrupper, der har henvendt sig, idet forsvaret selv skal bruge lokalerne.

Jeg vil gerne præcisere, at dette ikke er, fordi forsvaret ikke vil hjælpe med lokaler, når det er muligt, også til kulturelle formål, men fordi meningen med en kaserne nu en gang er at tilgodese forsvarets egne behov, især når de er så veldokumenterede som i den konkrete sag.

Sagen har efter min opfattelse meget vidtgående perspektiver for alle ministrenes dispositioner. For mit eget vedkommende er spørgsmålet jo, om det er mig og Forsvarsministeriet, der skal forvalte forsvarets kaserner, eller det er Folketinget. Flyttes kompetencen i disse sager væk fra ministeren og fra administrationen, frygter jeg da, at specielle lokale interesser vedrørende fremtidig anvendelse af dele af eksisterende kaserneområder bringes frem i den politiske debat – med den konsekvens, at forsvaret ikke selv har ringeste mulighed for at planlægge for anvendelsen af sine egne kaserneområder.

Jeg forudser således, at Folketinget, såfremt man slutter op om det forslag, SF har stillet, kan forvente at skulle behandle en lang række tilsvarende sager rundt omkring i landet, som er af klart administrativ karakter.

Jeg nævne i min indledning, at forsvaret selv skal bruge lokalerne, og at denne afgørelse er truffet efter, at der har været gennemført en analyse af forsvarets behov for lokaler i Københavnsområdet. Jeg er klar over, at man kan spørge: jamen hvorfor lejede forsvaret da så lokalerne ud i sin tid?

Hertil kan jeg oplyse, at de omtalte bygninger i 1979 blev lejet ud til det daværende Inga Juuls Børneteater indtil udgangen af 1987. Lejemålet blev etableret på et tidspunkt, hvor forsvaret forudså at afvikle Østerbrogades Kaserne inden for en cirka 10-årig periode.

Som jeg også har redegjort for i det samråd i forsvarsudvalget, jeg deltog i, gik teatret i 1984 konkurs, og på dette tidspunkt havde forsvaret, bl.a. på grund af den nye personelstruktur og de heraf følgende uddannelsesmæssige forhold, analyseret planerne for kaserneansvendelse og konstateret et stigende behov for at anvende det udlejede.

Imidlertid rettede advokaten, der var kurator i konkursboet, en henvendelse til Forsvarsministeriet og anmodede om, at man forsøgte at forhandle om et nyt lejemål med en ny selvejende teaterinstitution, der skulle administreres af Inga Juul. Formålet med en sådan rekonstruktion var bl.a. at sikre Forsvarsministeriet dets tilgodehavende i konkursboet. Under hensyn hertil og også i erkendelse af det store arbejde, som Inga Juul jo havde lagt i Parkteatret, besluttedes det i sommeren 1985 at forhandle om indgåelse af en ny lejekontrakt med det nye teaterselskab. Imidlertid endte disse forhandlinger som bekendt uden resultat i september måned sidste år.

Allerede i februar 1986 havde Forsvarskommandoen gjort ministeriet opmærksomt på, at man i forbindelse med udarbejdelse af en plan for en bedre udnyttelse af de københavnske kaserner ville få brug for at udnytte de lokaler, der havde været lejet ud til Parkteatret. En nærmere analyse af forsvarets lokalebehov i det storkøbenhavnske område forelå således i efteråret 1986. En del af dette behov kan dækkes ved anvendelse af de bygninger, der er blevet ledige efter ophøret af Parkteatrets lejemål.

Ved Forsvarsakademiet gennemføres en væsentlig del af den obligatoriske og den videregående efteruddannelse af ledere i forsvaret, og efter vedtagelsen af den nye personellov i 1982 og godkendelsen af de heraf følgende nye uddannelsesstrukturer har dette medført en væsentlig forøgelse af uddannelsesaktiviteterne ved Forsvarsakademiet og dermed behov for yderligere lokaler til undervisningsbrug. Forsvarsakademiet anvender årligt over 300 lærere udefra, civile som militære, ud over egne lærerkræfter. Akade-

[Forsvarsministeren]

miet råder i dag ikke over et egentligt auditorium, hvor forelæsninger og andre arrangementer kan gennemføres for en større kreds af elever. Ved at anvende en af de frigjorte bygninger vil man uden større udgifter kunne indrette et auditorium. Alternativet hertil vil være enten nybyggeri eller ombygning af en af de eksisterende bygninger på kaserne, og her taler vi jo om udgifter, som i givet fald ville løbe op i ekstra millionbeløb for forsvaret.

Jeg vil endelig nævne, at det er planen at flytte Forsvarets Forvaltningsskole til Østerbrogades Kaserne, bl.a. for at få en samordning med uddannelserne ved Forsvarsakademiet og en mere effektiv udnyttelse af fælles lærerkræfter.

Også hjemmeværnet er blandt brugerne af Østerbrogades Kaserne, og det er hensigten at trække flere af hjemmeværnets depoter i Københavnsområdet ind på kaserne for herved at bringe hjemmeværnets våben og andet udstyr ind på et bevogtet område.

Samtidig med de ovennævnte forhandlinger om en ny lejekontrakt med et nyt teaterselskab fremsatte en lang række teatre, institutioner og andre over for forsvaret ønsker om at leje lokalerne, og det er således ikke alene – sådan som det kunne tydes af hr. Pelle Voigts indledende betragtninger – Østerbro Kulturforsyning, der har vist interesse for området. Af en række af henvendelserne fremgår det, at ønskerne i vid udstrækning er baseret på, at ansøgerne tror, at der er tale om fuldstændig fikst og færdigt indrettede teaterbygninger, der er umiddelbart klar til at tages i brug. Det er ikke korrekt, idet den tidligere lejer jo aldrig, som det var forudsat, fik gennemført sine planer og indretningen fuldt ud og i øvrigt har tilkendegivet, at alt teaterudstyr vil blive fjernet, således at kun de egentlige bygninger tilbageleveres.

Jeg kan godt forstå, at lokale grupper kan være interesserede i at overtage disse bygninger, og derfor har vi da også ladet undersøge, om der i Københavnsområdet fandtes andre bygninger, som forsvaret eventuelt kunne leje ud, men dette har desværre ikke været tilfældet. Jeg må derfor fastholde, som jeg sagde indledningsvis, at forsvaret selv skal bruge bygningerne, og at der er tale om en rent administrativ afgørelse, der er truffet

på grundlag af en omhyggelig analyse af forsvarets egne lokalebehov.

Forhandling

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal takke ministeren for hans besvarelse og knytte nogle, synes jeg, helt afgørende nødvendige kommentarer til besvarelsen.

Jeg har allerede været inde på spørgsmålet om nødvendigheden af at rejse denne forespørgsel, så det skal jeg ikke gøre mere ud af. Men jeg skal påpege, at der jo, da der i sin tid blev indgået en lejekontrakt om Parkteatret, var enighed om at lade denne lejekontrakt løbe i hvert fald frem til udgangen af 1987. Og selv om man i 1986 og i 1985 måtte have været klar over, at indehaveren af det børneteater, der på daværende tidspunkt udnyttede området, ikke var i stand til at forelægge ordentlige regnskaber for det offentlige og ikke var i stand til at betale sine gældsposter, så fortsatte ministeriet alligevel meget langmodigt en serie forhandlinger med indehaveren frem til udgangen af september 1986. Så længe var det altså Forsvarsministeriets opfattelse, at disse lokaler skulle bruges til teatervirksomhed og anden kulturel virksomhed.

Men da det så stod klart, at netop denne ene person, som altså på grund af vanskeligheder med regnskabsafleggelse osv. ikke kunne fortsætte teatervirksomheden, ikke på nogen måde kunne sættes i stand til at fortsætte arbejdet på kaserens område, vendte ministeriet i løbet af meget, meget kort tid 180°, og i løbet af kun fire måneder, hvilket er en utrolig hast, når man sammenligner med det tempo, der ellers lægges for dagen i Forsvarsministeriet og i Forsvarskommandoen, fik man så udarbejdet en plan, der havde til formål at vise, at disse lokaler nødvendigvis pludselig måtte anvendes til militære formål, og man udviklede en række nye påtrængende behov, der skulle nødvendiggøre disse lokalers inddragelse.

Et af de krav, der har spillet en central rolle i denne forbindelse, er kravet om et auditorium til Forsvarsakademiet. Det har spillet, vil jeg tilføje, en forbløffende central rolle, og derfor var det så meget desto mere ubehageligt ved forsvarsudvalgets besøg på Østerbrogades Kaserne at få konstateret, at der faktisk eksisterer auditoriefaciliterer på

[Pelle Voigt]

Østerbrogades Kaserne, ligesom der eksisterer uudnyttede auditoriefaciliteter i Kastellet, faciliteter, man altså ikke fra Forsvarsakademiets side ønsker at udnytte.

Men forbløffende var det på spørgsmål at få forevist et auditorium, der udmærket ville kunne anvendes, hvis det forbedres og udvides en anelse, og forbløffende var det også, at man, selv om vi fik en detaljeret gennemgang af stort set hvert eneste lokale på kaserne, ikke af sig selv fortalte om dette auditorium, men at der direkte skulle spørges til det af den socialdemokratiske ordfører, som tilfældigvis tidligere havde været på kaserne og set det pågældende auditorium. Det var ellers ikke, fordi man sparede på oplysninger om, hvad der fandtes i en i øvrigt lang række i denne forbindelse temmelig irrelevante lokaler.

Det er også tydeligt, at man har haft vanskeligheder i ministeriet med at finde ud af at udnytte og opfinde en militær begrundelse for at udnytte den til lejemålet knyttede store ridestald, især da man allerede har en kæmpe ridestald stående, som skal rømmes inden for kort tid, og som man ikke har nogen planer for udnyttelsen af. Jeg synes ligefrem, at man igennem ministerens forklaring her i dag kan høre ministeren fortvivlet råbe igennem ministeriets gange og korridorer: »Mit ministerium for en hest!«, men det er jo helt oplagt, at det har været umuligt at skaffe Garderhusarregimentets heste fra Næstved ud i ridestalden, og i fortvivelse har man så grebet til ideen om at henlægge dele af Østre Landsdelskommandos motorvognsdivision til hallen.

Hvorfor har man så gjort sig alt det besvær, samtidig med at man omhyggeligt har undladt at omtale, hvad der i denne forbindelse skal ske med faciliteter andre steder, f.eks. i forhold til aftrapningen af de militære aktiviteter, som er planlagt på Kastellet? Jo, alt det besvær har man gjort sig for at forhindre lokalbefolkningen på Østerbro i at få opfyldt sit ønske om at få lokalerne anvendt sådan, som Østerbro Kulturforsyning og Foreningen Kernen har foreslået det.

Det projekt, der nu har samlet opbakning fra 12.000 af Københavns indbyggere, har officiel opbakning fra Københavns Kommune ved overborgmester Egon Weidekamp. Det har økonomisk dækning igennem det samarbejde, som er indgået med Cafèpavillo-

nen i Fælledparken, og er udformet på en sådan måde, at man kan drive disse lokaler til kulturelle formål, uden at det kommer til at koste hverken kommune eller stat én øre. Det er et projekt, som har bred opslutning i bydelen, et projekt, som Østerbro Lokalråd bl.a. har vedtaget sin klare tilslutning til, og det har jo også vist sig, at alle de andre grupper, som har henvendt sig til ministeren med henblik på en udnyttelse af disse lokaler til kulturelle formål, og som ministeren nu ligesom prøver at spille ud imod Østerbro Kulturforsynings projekt, på det allerseneste har udtalt deres klare tilslutning til Kulturforsynings projekt og har gjort det klart, at der ikke er nogen samarbejdsvanskeligheder, at de også med de aftaler, der er indgået, og de diskussioner, der har været med Østerbro Kulturforsyning, er tilfredse med projektet.

Alligevel eller måske netop af den grund har forsvarsministeren ikke engang ønsket at bruge tid på at mødes med folkene, der står bag dette projekt og altså tegner den altovervejende del af befolkningen på Østerbro. De har gentagne gange bedt om møder, ligesom i øvrigt de andre grupper, som ministeren nu henviser til, igennem lang tid har bedt om møder uden at kunne få svar, og jeg har forstået, at selv overborgmester Weidekamp igennem længere tid forgæves har banket på ministeriets dør for at få et møde i stand. Jeg håber, at jeg er korrekt informeret, når jeg forstår, at der nu her på det allerseneste umiddelbart før folketingsdebatten faktisk har fundet et møde sted, men der skulle altså intet mindre til for at få holdt et sådant møde med Københavns overborgmester – hvis det da overhovedet har fundet sted, hvad jeg meget håber.

Med sin provokerende fremgangsmåde i denne sag og den, synes jeg, uvederhæftige argumentation omkring anvendelsen af lokalerne, hvor man altså i løbet af forbløffende kort tid, fordi man ikke kan fortsætte støtten til en ganske bestemt person, et ganske bestemt kulturprojekt på Østerbro, begynder at argumentere for, at forsvaret nødvendigvis pludselig skal anvende disse lokaler, har ministeren ikke givet folketingsflertallet anden mulighed end at følge hans egen opfordring om at bringe sagen til afgørelse her i folketingssalen. Kun på den måde – det har ministeren jo gjort klart både ved sine offentlige udtalelser og på anden måde – kan man få

[Pelle Voigt]

Østerbro Kulturforsynings projekt til at bryde igennem den ministerielle modvilje.

Jeg synes, at ministeren i denne sag har optrådt på den måde, at han, hver gang han har hørt ordene »Østerbro Kulturforsyning«, i stedet for at gå ind i en dialog har spændt hanen på sin revolver. Der er altså ikke andet for end at få sagen afgjort her i folketingsalen, og jeg skal derfor på egne vegne og på vegne af Socialdemokratiet og Venstre-socialisterne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer ministeren til at sikre, at de lokaler på Østerbrogades Kaserne, der tidligere var udlejet til Parkteatret, fortsat anvendes til kulturelle formål, og går derefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 32).

Formanden:

Der er nu stillet følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i de videre forhandlinger.

Forsvarsministeren (Engell):

Det, der kalder mig på talerstolen, er hr. Pelle Voigts udtalelser om uvederheftig argumentation. Det er jo stærke ord, især når man møder med så tynde papirer på talerstolen, som hr. Pelle Voigt gør.

For det første, hr. Pelle Voigt, vil jeg gøre opmærksom på, hvis vi skal holde os til realiteterne, at det auditorium i Kastellet, det såkaldte Søndre Magasin, der anvendes som auditorium, ikke står tomt det meste af tiden. Der er rent faktisk tale om en mødesal, der i gennemsnit anvendes 2-3 dage hver uge af forsvarrets forskellige myndigheder, herunder også af Forsvarsministeriet. Hertil kommer, at der er tale om et auditorium, som ligger i den modsatte ende af byen. Så meget om den påstand.

Den anden påstand, hr. Pelle Voigt kommer med, er, at der jo rent faktisk på Østerbrogades Kaserne findes et ældre auditorium, som står uudnyttet hen, og som man pludselig fandt frem til i forbindelse med besøget dérude. Jeg går ud fra, at det, hr. Pelle Voigt taler om, er den såkaldte Bygning 33, som ganske rigtigt tidligere har været anvendt som auditorium, indtil et kursus i ok-

tober 1984 tilkaldte Arbejdstilsynet og klagede over rummets beskaffenhed, hvilket medførte, at Arbejdstilsynet dengang lukkede auditoriet.

Jeg kan oplyse hr. Pelle Voigt om, at en indretning af denne bygning til de formål, der vil være tale om, altså til et moderne auditorium, ville koste mellem 3 og 4 mill. kr.

Jeg vil også gerne læse op af bladet Fagligt Forsvar, nr. 12, 1984, et blad, som hr. Pelle Voigt jo meget ofte anvender i sin argumentation i forskellige sager her i Folketinget. Der står der følgende:

»Et hold kursister, der netop er ved at afslutte en 10. klasses eksamen på Østerbrogades Kaserne, advarer kolleger mod at melde sig til kurset i fremtiden, da lokaleforholdene er så elendige, at der er tale om det rene spild af tid.

I stedet opfordres de til at tage deres eksamen på en privat skole, også selv om det er ti uger dyrere end at gennemgå kurset på Forsvarets Civiluddannelse (FCU).«

Så meget om hr. Pelle Voigts påstande om uvederheftig argumentation og om forsvarrets behov for at kunne få nogle tidssvarende auditoriefaciliteter på sin egen kaserne.

(Kort bemærkning).

Arentoft (KF):

Det, der først kaldte mig herop, var, at både forsvarsministeren og ordføreren for forslagsstillerne bruger udtrykket »Parkteatret«. Jeg har talt med mange mennesker i København, der tror, at når der tales om Parkteatret, så er det biografen, og at nu vil forsvarret minsandten også drage noget mere ind under sig og beslaglægge en biograf i København! Og det er jo slet ikke tilfældet. Det er nogle bygninger inde på kasernearealet, bl.a. denne ridebygning, som allerede har været omtalt, som skal benyttes til garageanlæg for 38 køretøjer, som derved kan stå i garage i stedet for at skulle stå ude hele året.

Og siden jeg nu bad om den korte bemærkning, så må jeg sige, at jeg blev rystet, da jeg hørte hr. Pelle Voigt bruge udtrykket »uvederheftig præsentation«. Jeg var selv med til den præsentation forleden dag, og det er noget af det mest vederheftige, jeg har set. Det var med overheadprojektorer osv. Det var en virkelig saglig og god fremstilling, og vi fik lejlighed til at stille alle de spørg-

[Arentoft]

mål, vi ville. Jeg synes, det er groft, hvis man kan tillade sig at bruge udtrykket »uvederheftig præsentation«.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal sige til hr. Arentoft og også til forsvarsministeren, at jeg finder det klart uvederheftigt, når man ved, at Forsvarsministeriet indtil september 1986 havde tænkt sig at lade de daværende teaterbygninger fortsætte som teaterbygninger, at man så over for forsvarsudvalget og kulturudvalget påstår, at der ikke eksisterer alternative planer, at de ikke har eksisteret på noget tidspunkt, og at man pludselig ikke kan løse sine problemer på andre måder. Man prøver altså dermed at give det indtryk, at den plan, man har udarbejdet fra september 1986 til den 27. januar 1987, skulle være den eneste tænkelige løsning på forsvarets problemer i København. Naturligvis er det ikke det.

Jeg kan naturligvis ikke give mig ind i en diskussion med forsvarsministeren om, hvad det ville koste at sætte det pågældende auditorium i stand, selv om jeg som boligpolitiker kan have mine meninger om det og finder det en lille smule vanskeligt at tro, at man skulle være i stand til at anvende 3-4 mill. kr. til det formål. Det kan jeg ikke stå her og bestride. Men jeg skal i høj grad bestride, at det auditorium ikke kan indrettes på rimelig og forsvarlig vis, selv om jeg er enig i beskrivelsen i Fagligt Forsvar. Jeg går også ud fra, at der er grunde til, at Arbejds-tilsynet har lukket det pågældende auditorium. Det, jeg synes der er grund til med al mulig styrke at vende sig imod, er påstanden om, at det danske militær nærmest bryder sammen, hvis disse tre skallede lokaler på Østerbrogades Kaserne ikke overføres til militære formål, skønt der altså ikke var nogen som helst fare for et sådant sammenbrud indtil udgangen af september måned 1986, hvor det blev endeligt klart, at Inga Juul ikke kunne videreføre Parkteatret. Det er i bedste fald uvederheftigt.

Formanden:

Forsvarsministeren har igen bedt om ordet, og jeg føler mig snart forpligtet til at sikre, at også øvrige ordførere får lejlighed til at give udtryk for deres synspunkter.

Forsvarsministeren (Engell):

Hr. Pelle Voigt har ikke forstået noget af det, jeg sagde i mit første indlæg. Inga Juuls børneteater kom ind på Østerbrogades Kaserne på et tidspunkt, hvor forsvaret regnede med at skulle ud af hele kaserne. I de følgende år ændrer forsvaret sin planlægning, således at vi i dag ønsker at lave et væsentligt uddannelsescenter på denne kaserne sammen med Svanemøllens Kaserne.

Dernæst opstår problemerne i forbindelse med Inga Juuls børneteater, men netop båret af respekten for det arbejde, der er udført, og de investeringer, der er gjort derude af fru Inga Juul, er det, vi siger: jamen så prøver vi, selv om vi har brug for lokalerne, at give fru Juul en chance til, men det falder så, som jeg nævnte det, til jorden.

Herefter er situationen den, at mange andre melder deres interesse, men dér må forsvarets førsteprioritet til sin egen ejendom naturligvis komme i første række. Der var altså tale om et vidtstrakt hensyn til investeringer, der var gjort af en helt anden end de forskellige grupper og organisationer og tilsvarende, der i dag ønsker at komme ind ude på kaserne.

Derfor er det forkert, når hr. Pelle Voigt heroppe står og fremstiller det, som om der ikke er en sammenhæng i forsvarets linje i denne sag; det er der i allerhøjeste grad. Det er ikke et spørgsmål, om forsvaret bryder sammen eller ej, men om det danske forsvar skal have lejlighed til at anvende sine egne kaserne eller ikke. Det er det, det handler om.

Hans Hækkerup (S):

Jeg forstod på forsvarsministeren, at han mente, denne forespørgsel var overflødig. Jeg vil derfor sige: gid det var så vel!

Ministeren mente også, at Folketinget blander sig i administrationen af afgørelser, der tilkommer den udøvende magt, og jeg vil derfor gerne indlede med her at understrege, at vi i Socialdemokratiet er af den opfattelse, at Folketinget normalt ikke skal blande sig i administrationen, men sandheden i denne sag er jo, at det er ministeren, der ved sin besynderlige opførsel tvinger Folketinget til at præcisere, hvad det er, det mener.

Vi har jo drøftet dette spørgsmål i forsvarsudvalget, og dér gav Socialdemokratiet

[Hans Hækkerup]

ministeren et godt råd. Det sørgelige er bare, at ministeren ikke fulgte det råd. Det havde en klogere minister gjort, eller også havde denne klogere minister skaffet sig et flertal for sine dispositioner. Men denne minister har hverken fulgt det gode råd, han fik fra Socialdemokratiet, eller skaffet sig et flertal for sine dispositioner, og så er det altså nødvendigt, at Folketinget præciserer, hvad det mener.

Det har også hele tiden været vores holdning, at det lykkeligste ville være, hvis kulturen og forsvaret kunne leve i fredelig sameksistens på Østerbrogades Kaserne. Derfor bad jeg i forsvarsudvalget om, at vi måtte få lov til at komme ud at bese lokalerne, og i onsdags var vi derude. Vi fik samtidig en gennemgang af lokalesituationen i hele det storkøbenhavnske område, og jeg må sige, det er ikke små omrokeringer, der skal finde sted i det kommende år – der er masser af lokaler og masser af enheder, der flyttes rundt. Jeg kan ikke lade være med at sige, at jeg efter besøget er fuldstændig overbevist om, at hvis viljen er til stede, kan der selvfølgelig også findes en løsning.

Jeg vil også sige for at gå lidt ind i den diskussion, der var mellem ministeren og hr. Pelle Voigt, at det bare i den tid, vi var på kasernen, faktisk lykkedes os at finde et auditorium, som man havde glemt eksisterede. Jeg siger det på den måde, for først fik vi selvfølgelig en redegørelse for de lokaler, som det konkret drejede sig om. Derefter blev der stillet et spørgsmål om, hvordan forholdene var på resten af kasernen, og så fik vi en gennemgang, der afslørede, at der ud over det, der var planlagt, var en lang række andre dispositioner – bl.a. indrettede man, jeg tror, det var 42 mandskabsrum på kasernen, og flyttede om på en række enheder, flyttede hjemmeværnsdepoter ind osv.

På det tidspunkt erindrede jeg, at der var et auditorium, og jeg spurgte hvor det var, og det var tydeligt, at man, om jeg så må sige, havde glemt det. Vi var så henne at besigtige det og fik forklaret, at det selvfølgelig kunne indrettes, men at der af hensyn til brandforholdene skulle laves en branddør.

Men alt i alt overbeviste den gennemgang, vi fik af lokalerne, mig om, at der er enorme muligheder i det storkøbenhavnske område, og det, vi taler om her, er altså langt under

promiller af det samlede antal lokaler, der bliver flyttet om på i de kommende år.

Jeg vil også gerne understrege, at Forsvarsministeriet helt frem til september 1986 – altså for mindre end et halvt år siden – førte forhandlinger med Inga Juul om indgåelse af ny lejekontrakt, og man må vel forme, at den lejekontrakt, hvis den var blevet indgået, skulle have været gældende i mere end et, to eller tre år. Den skulle vel have rakt ind i fremtiden, for ellers var der jo ingen idé i at lave en ny lejekontrakt med Inga Juul. Derfor må behovet for at disponere over lige netop disse lokaler altså siges at være af ret ny dato – det vil sige opstået efter, at man forhandlede med Inga Juul i september måned.

Vi lægger også stor vægt på, at der er et meget stort ønske på Østerbro om at få et sted til det lokale kulturliv, og det er helt klart, at de lokaler, der har stået ubenyttede i alle de år, har vakt interesse hos de folkelige og kulturelle organisationer og grupper, der er derude. Og jeg kan forsikre hr. Arentoft om, at borgerne på Østerbro udmærket godt ved, hvor Parkteatret ligger. Der ligger også en biograf, der hedder Park, og der ligger en café, der hedder Park. Selvfølgelig ved man, hvad Parkteatret er.

Oprindelig var det tanken – oprindelig, det var dengang, vi havde en socialdemokratisk forsvarsminister – at Østerbrogades Kaserne skulle rømmes helt. Og vi ser gerne, at der arbejdes videre med denne mulighed på længere sigt, hvis der træffes beslutning om, at nogle af forsvarrets institutioner skal flyttes ud af København eller der i øvrigt foregår andre betydelige omrokeringer.

Vi finder det også af afgørende betydning, at der nu findes en løsning på spørgsmålet om udlejningen af Parkteatrets lokaler på en sådan måde, at de lokale kræfter, der er på Østerbro – og her tænker jeg på Østerbro Lokalråd, Østerbro Kulturforsyning og Foreningen Kernen – inddrages mest muligt i sådan en løsning. Cafépavillonen har tilbudt at gå ind og overtage lejemålet og sætte lokalerne i stand for egen regning, uden at det kommer til at koste kommune eller stat én eneste krone, og derefter har Cafépavillonen tilbudt at leje en del af lokalerne ud til Østerbro Kulturforsyning for 1 kr. om året. Det synes jeg er et meget flot tilbud.

[Hans Hækkerup]

Socialdemokratiet vil derfor forsøge en gang til at give ministeren et godt råd, selv om det jo ikke gik så godt første gang, og det råd lyder: når denne forespørgselsdebate er afsluttet og den stillede dagsorden er vedtaget, går ministeren uden at trække tiden unødigt ud i gang med at forhandle med Cafépavillonen og de lokale kræfter på Østerbro om en lejekontrakt, der sikrer, at de lokaler på Østerbrogades Kaserne, der tidligere var udlejet til Parkteatret, fortsat anvendes til kulturelle formål på vilkår, som svarer til de hidtidige.

Bo Kristensen (KF):

Jeg vil gerne begynde med at sige forsvarsministeren tak for en dybtgående redegørelse i denne lille sag. Jeg synes også, der er al mulig grund til at sige tak for den bearbejdning, der har fundet sted – revurdering af Østerbro Kaserne – således at man er i stand til helt tydeligt at lægge en plan for, hvordan Østerbro Kaserne skal udvikle sig.

For mig er det overordentlig vigtigt, at forsvarsministeren i sit administrative ansvar sørger for, at de rammer: bygninger, lokaler, undervisningsrum, opholdsrum og i det hele taget de opgaver, der skal løses, også udføres således, at man overholder arbejdsmiljøregler, og at rammerne er til stede på en sådan måde, at vi kan være bekendt at lade forsvarrets folk være beskæftiget på de kaserne, der nu engang er. Det er en vigtig opgave, og jeg erkender, at der fra de 10–15 år, hvor det var vigtigt at ansætte folk i den offentlige sektor, findes en lang række bygninger i den offentlige sektor, som i dag mangler gode faciliteter, og at vi dér har et efterslæb. Østerbro Kaserne er netop en af dem, som man bare har drevet uden at vedligeholde den og få den op i den standard, der er brug for.

Derfor kan jeg godt forstå, at hr. Hans Hækkerup har så travlt med at fortælle, at han med lommelygte, eller hvad han anvendte, fandt et lokale, som altså var sat til side, fordi det ikke er vedligeholdt eller opfylder den standard, som er vedtaget i begyndelsen af 1970'erne, og så skal man rose den socialdemokratiske forsvarsminister for, at han fandt lokaler til andre formål end til forsvarret.

Jeg synes, det er beskæmmende, at vi kan opleve et årti med nogle faciliteter, som blev

ringere og ringere, og at forsvarrets folk skal finde sig i, at sådanne faciliteter bare går til, mens de oplever, at en lang række andre privatorganisationer, eller hvad det nu er, indretter store flotte godser som kursus ejendomme, hvor man kan bo og få undervisning under samme tag.

Jeg synes, det er flot, at vi så her skal møde en kritik af Socialdemokratiet – det er naturligt for SF – men altså af Socialdemokratiet, som fortæller, at de da bare kan blive, skidt være med, hvilke regler og normer der skal være – det er bare en branddør. Jeg synes, det er beskæmmende, at vi skal opleve et Socialdemokrati, som har lavet loven om arbejdsmiljøregler, at det ikke gør noget, når det drejer sig om forsvarret; personalet skal være inden for de rammer.

Derfor er jeg også ganske godt tilfreds med, at forsvarsministeren her gør opmærksom på, at det er en langsigtet plan, og at Østerbro Kaserne lægger op til den standard, som man ønsker at opfylde på længere sigt, og at rammerne totalt skal bruges. Så er jeg tilfreds, for dermed får jeg opfyldt et ønske om, at man går de enkelte områder igennem og får fastlagt nogle regler for, hvordan personalet skal kunne være der, og på samme måde som vi forventer at private virksomheder og organisationer indretter kursus ejendomme. Uanset om det er godser eller det er nybyggeri, sker det på den måde, som jeg ved at hr. Hans Hækkerup lægger stor vægt på: inden for rammer, hvor der skal være ansatte. Men det bør også gælde for forsvarrets personale. Men det kan være, at det er det særlige forhold, som hr. Hans Hækkerup har til Østerbro, som i den grad har bragt hjertet i kog i andre retninger.

Jeg vil gerne slå fast efter at have set lokalerne, at der er tale om lokaler, som helt tydeligt kun er et gulv og loft og nogle vægge, der holder loftet oppe; resten skal altså laves fra bunden og sættes i stand. Det er situationen, og det er altså det, som nu skal gøres til en folkesag specielt for Østerbro, hvor man ved, at der i det Østerbroområde er andre tomme bygninger, som måske var lige så velegnede, hvis Københavns Kommune via overborgmester Weidekamp var villig til at gå ind i en økonomisk ramme for det.

Vi finder ikke, at der her er grundlag for at føre kulturpolitik via forsvarsetablissementer, når vi klart får at vide af en forsvarsmi-

[Bo Kristensen]

nister, at der er brug for faciliteterne i den planlægning, som forsvarsministeren og forsvaret ønsker dem i.

Når SF her kommer med et tilbud om at stille faciliteter til rådighed for civilområdet, lokalbefolkningen, forekommer det mig at være en gestus, som ikke er af ny dato. Det gælder samtlige forsvarets områder, som man er parat til bare at forære bort, uanset hvilke formål de har. Derfor er der intet nyt under solen i det oplæg, som SF her så generøst giver os, for de siger i virkeligheden blot: hvis det er forsvarets, er det at aflevere ved kasse 1, vi har andre formål – og specielt ikke forsvarets interesser – der skal varetages. Det har vi noteret, og det fremtræder også tydeligt i denne sag.

Derfor må jeg afslutningsvis sige, at én ting er, at SF kan fremsætte et dagsordensforslag med dette indhold, men at Socialdemokratiet ønsker, at Folketinget nu skal gøre sig selv ansvarlig for de forretninger, som der i grundloven står at en minister skal foretage, det undrer mig, og det gør mig meget interesseret i, hvordan man vil forklare under den kommende debat, at dette her ikke drejer sig om at overtage ansvar og administration, men kun er et spørgsmål om et beslutningsforslag, for i virkeligheden er vi meget tæt på kanten af grundlovens bogstav og intention, og det strider mod den måde, på hvilken vi igennem 1960erne og 1970erne har hørt ministre fra Socialdemokratiet udtale ønske om at være ansvarlig for den helhed, som de skal administrere.

Derfor må jeg opfordre forsvarsministeren til, selv om der eventuelt skulle vise sig et flertal for denne dagsorden, at fortsætte efter den planlægning, som er lagt til rette, og fortsat administrere efter de rammer, som er fastsat af forsvaret efter Forsvarsministeriets intention.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Hr. Bo Kristensen kom med mange besynderlige bemærkninger fra denne talerstol. Det var, som om han overså ét faktum, nemlig at man i den daværende socialdemokratiske forsvarsministers tid havde planlagt en afvikling af Østerbrogades Kaserne. Det er jo i den nuværende forsvarsministers tid, man har omgjort denne afgørelse og fundet ud af,

at man nu vil investere i de eksisterende gamle bygninger. Det var, som om hr. Bo Kristensen fuldstændig havde overset det.

Men det, der rystede mig nok så meget, var hr. Bo Kristensens slutbemærkninger. Jeg har forstået, at hr. Bo Kristensen altså er vendt tilbage til tiden før 1901 og mener, at der er noget, der er over dette Folketing.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil såmænd ikke som hr. Hans Hækkerup sige, at jeg er rystet over den sidste bemærkning fra hr. Bo Kristensen, men jeg er nok lidt forbavset over, at man så åbenlyst – og det er vel alligevel første gang – siger: skidt med, om der er et demokratisk flertal her i Folketinget, det skal forsvarsministeren da bare lade som om han ikke har hørt, og han skal i hvert fald ikke rette sig efter det.

Det andet, jeg vil sige, og det, der egentlig fik mig til at bede om en kort bemærkning, er bare det, at det faktisk ikke var SF, der var involveret, dengang Inga Juul skulle have børneteateret. Jeg mener ikke, at vi lavede en dagsorden dengang. Men vi synes, det er mærkeligt, at der ikke også kan blive plads til andre kulturelle aktiviteter, når Inga Juul kunne få lov til at være der. Vi føler det påfaldende, at der lige nu ikke kan blive plads til dem.

(Kort bemærkning).

Bo Kristensen (KF):

Jeg vil gerne have lov til indledningsvis at sige til hr. Hans Hækkerup, at der siden 1901 har været noget over dette Folketing, og det er grundloven. Det er den, jeg henviste til, og det er den, vi ønsker at administrere vort samfund efter. Jeg vil altså gerne slå fast; at der er noget over dette Folketing, og det er grundloven og de intentioner, der ligger i den.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at der bestemt er tale om en ny og ændret situation, som forsvarsministeren også helt tydeligt gjorde opmærksom på det. Der er nemlig tale om, at der, siden vi har fået en ny personalelov inden for forsvaret, er behov for andre typer uddannelse, udvidede uddannelsesforhold, personelstruktur, som skaber behov for en langt større kursusvirksomhed. Den er altså

[Bo Kristensen]

fastsat på en sådan måde, at man ønsker at udføre den på Østerbrogades Kaserne. Hr. Hans Hækkerups kollega ryster så kraftigt på hovedet, at jeg bliver nødt til at gøre opmærksom på, at det ikke er forsvarsministeren alene, der har fastsat normerne for Københavnsområdet, men at også hr. Hans Hækkerups parti i 11-mands udvalget har været med til at fastlægge strukturen for, hvilke kaserne der skal anvendes, og hvordan de skal prioriteres i København.

Men jeg forstår, at der her kl. 10 minutter i 2 er sket ændringer inden for Socialdemokratiets rammer i så henseende.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg kan forsikre hr. Bo Kristensen om, at Socialdemokratiet ikke har nogen form for medansvar for, hvordan kaserneplanlægningen foregår inden for det storkøbenhavnske område. Vi har indgået et forsvarsforlig, men forsvarsministeren har så sandelig ikke spurgt Socialdemokratiet om, hvordan Østerbrogades Kaserne skulle anvendes. Det havde vi gerne set han havde gjort, og da vi i forsvarsudvalget gav ministeren et råd, havde vi gerne set, han havde fulgt det.

Hr. Bo Kristensens bemærkninger heroppefra understregede kun det, jeg sagde i første omgang. Men egentlig er det slet ikke interessant at spørge hr. Bo Kristensen, hvad han mener eller ikke mener. Det, der er det afgørende, er selvfølgelig, hvad ministeren mener, og derfor vil jeg bede ministeren meddele, om han tager afstand fra de bemærkninger, hr. Bo Kristensen gjorde heroppefra.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg synes, det er en lille smule voldsomt, når den konservative ordfører begynder at beskyldte Folketinget – for det er jo det, der er tale om – for at begå grundlovsbrud, hvis man blander sig i et spørgsmål om ministerens administration og anvendelse af tre lokaler på en kaserne på Østerbro.

Hvis der virkelig her, hr. Bo Kristensen, var tale om et grundlovsbrud, skulle denne forespørgsel jo have været afvist af Folketinget. Det er ikke sket. Ifølge det parlamentari-

ske system og den grundlov, vi har i Danmark, fremtræder regeringen som en slags forretningsfører eller repræsentant for Folketinget, og man har i dette Folketing, som det bl.a. fremgår af forretningsordenens § 21, en interpellationsret som folketingsmedlem. Den er begrundet i, at folketingsmedlemmerne naturligvis også uden formel hjemmel i grundloven må kunne stille spørgsmål til ministeren om den retlige betydning af forskellige spørgsmål. Det fremgår, at ministeren, hvis han mener, at særlige grunde af udenrigspolitisk karakter taler derfor, kan bede om udsættelse af interpellationen. Det er ikke sket i dette tilfælde, må jeg sige til hr. Bo Kristensen, og så bemærkes det i forretningsordenen, at interpellationsretten kun kan udøves med Tingets samtykke. Det er sket. Interpellation betyder en slags afhøring af ministeren, han er pligtig til at aflægge regnskab og kan risikere at blive draget til ansvar over for Folketinget som sådant. Meningen i grundloven er til punkt og prikke overholdt i denne sag, efter alt hvad vi ved fra statsretseksperterne, og derfor har naturligvis både Det konservative Folkeparti, Folketingets Præsidium og alle mulige andre sat denne forespørgsel på dagsordenen, sådan som folketingsflertallet har bedt om det. Det er for sent at komme og råbe om grundlovsbrud nu, og det er også noget vrøvl.

(Kort bemærkning).

Bo Kristensen (KF):

Jeg må sige til hr. Pelle Voigt, at jeg godt forstår, at vi skal gå ind i diskussionen om, hvorvidt denne forespørgselsdebat skulle finde sted eller ej, og gemme den under de grundlovs-mæssige forhold, hvor det er ministrene, der administrerer, og Folketinget, der laver lovene.

I sådan en lille sag, hvor end ikke hr. Pelle Voigt ønsker at gå i detaljer og finde ud af, hvilke forhold der har ændret sig, således at forsvaret har brug for den fulde kaserne, synes jeg, det er interessant, at vi må holde os til en overordnet diskussion om grundloven alene.

Niels Anker Kofoed (V):

Jeg skal ikke blande mig i den debat, der har været om grundloven, for den slags debatter har jeg hørt så mange gange, at det

[Niels Anker Kofoed]

ikke interesserer mig så meget, men jeg skal bare indledningsvis sige, at jeg kan tilslutte mig det, forsvarsministeren har udtalt i dag vedrørende denne sag på Østerbros Kaserne. Det vil jeg ikke beskæftige mig så meget med, men når man nu er begyndt at fokusere på det principielle, synes jeg alligevel, dette Folketing skulle gøre sig klart, om det er en sag, der reelt vedrører Folketinget. Jeg mener ligesom det agtværdige medlem, der sidder dernede, og som har cirka samme alder som jeg, i hvert fald anciennitetsmæssigt, at dette Folketings opgave er at lovgive og påse, at ministrene udfører deres gerning, som de skal. Men det mener jeg ikke vi gør med dette forslag. Dette forslag havde været udmærket i et lokalråd på Østerbro. Jeg synes ikke, Folketinget bør bruge sin tid til den slags. Hvis det havde været i et andet lokalområde, f.eks. det, hvori undertegnede og hr. Risgaard Knudsen kommer fra, havde vi ikke drømt om at ulejlige og spille Folketingets tid på den slags. Vi havde henvendt os til vores lokale folketingsmand – jeg ved ikke, hvem det er på Østerbro – er det ikke hr. Erling Olsen? – og havde bedt ham følge med os til forsvarsministeren, hvor vi ville have fået et udmærket møde, og hvor han havde forklaret sin argumentation og havde sagt: det kan ikke lade sig gøre. Så havde man spurgt den lokale folketingsmand: hvad gør du så? Det næste træk ville være at stille et spørgsmål om onsdagen, som hr. Pelle Voigt var inde på, hvorved man ville få en debat om sagen og et offentligt svar. Derefter ville man arbejde videre, og hvis man ikke kunne komme videre, ville man ikke ulejlige Folketinget med lovgivningsarbejde.

Jeg vil gerne her bebrejde Socialdemokratiet, som er et hæderkronet, gammelt, konservativt parti, at de virkelig er hoppet på den her. Nu bruger vi to timer til en debat her, som ender i noget principielt, men som reelt ikke har noget som helst at gøre med musikforsyning, eller hvad det nu hedder, på Østerbro.

Derfor vil jeg henstille, at Folketinget glider over denne debat som et intermezzo og siger: lad Københavns Kommune løse det problem, for det er kommunalt. Det er ikke Forsvarsministeriet, der skal stille lokaler til rådighed – de har opgaver af forsvarsmæssig karakter – og så må Københavns Kommune og Kulturforsyningen se at blive enige om,

hvor der er et andet lokale. Så vidt jeg forstår, er der mange mange tomme huse i denne købstad, så det skulle det nok være muligt at finde. Jeg synes, at hr. Hans Hækkerup og hr. Erling Olsen skulle lægge sig i selen for at løse den slags praktiske ting. Det gør man ikke ved Folketinget. Vis, hvad I kan, I lokale folketingsmedlemmer, og gå i clinch med Københavns Kommune og få den sag ordnet. Lad være med at ulejlige Folketinget.

For øvrigt skal jeg sige som en sidste bemærkning, at vi ikke kan stemme for dagsordensforslaget.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg skal bare sige til hr. Niels Anker Kofoed, at vi faktisk i store træk har fulgt den fremgangsmåde, som hr. Niels Anker Kofoed har skitseret. Altså man har rettet henvendelse til forsvarsministeren, der er stillet et spørgsmål, sagen har været drøftet i Folketingets forsvarsudvalg, og dér fik ministeren et godt råd. Der er vi ved sagens kerne: selvfølgelig skal ministeren administrere, men ministeren må administrere på en sådan måde, at han er i overensstemmelse med et flertal i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Niels Anker Kofoed (V):

Kun den, at så skal I gøre det én gang til, for så har I ikke været dygtige nok. Dette her får I jo heller ikke noget ud af.

Ingerlise Kofoed (SF):

Efter at denne sag er blevet bragt helt op i grundlovspektiv, kan det være lidt vanskeligt at komme med nogle beskedne, men ikke desto mindre nok så vigtige bemærkninger om betydningen af kulturelle arrangementer i en storby. Jeg vil alligevel tillade mig at gøre det, ikke mindst fordi man i en storby som København på grund af dårlig økonomi, og fordi Folketinget har vedtaget en meget skæv kommunal udligningsordning, har måttet skære meget stærkt ned både på de formelle kulturaktiviteter som f.eks. folkebibliotekerne, bogbusvirksomheden, gruppe-teater- og børneteatervirksomheden og på de frie grupper og amatørernes udfoldelsesmuligheder. Ved den kommende nedlæggelse af

[Ingerlise Koefoed]

Saltlageret, som har givet rum for mange nye og spændende aktiviteter, bliver mange grupper af eksperimenterende og folkelig art uden rammer til at udtrykke sig over for deres publikum og over for hinanden.

Det er der heldigvis mange mennesker der ikke uden videre vil finde sig i. De vil ikke finde sig i, at den by, som de bor i, og det liv, de lever i den by, bliver fattigere og fattigere på den inspiration, der kan ligge i selv at være med til at skabe musik, teater, billedkunst osv., selv at være med til som deltager eller tilskuer at overvære kulturelle aktiviteter af den ene eller den anden art.

Der opstår heldigvis ude i landet og også her i København grupper, som vil noget andet – grupper som f.eks. Østerbro Kulturforsyning, der jo i øvrigt er blevet accepteret i andre ministerier, og som bl.a. med støtte fra Socialministeriet i de senere år har udført et meget stort, et meget bredt og et meget inspirerende arbejde for at give børn, unge, voksne og ældre, folk i alle aldre og fra forskellige sociale sammenhænge, oplevelser og udfoldelsesmuligheder på Østerbro. Det er jo den gruppe, som nu i samarbejde med Cafépavillonen har udtrykt ønske om at få stillet rammer til rådighed på forsvarrets område, fordi der ligger et forhenværende børneteater på området, som vil være meget velegnet til deres aktiviteter.

Hvorfor forsvarsministeren ikke har kunnet ordne denne sag i mindelighed, og hvorfor forsvarsministeren ikke så meget som har ønsket at få et møde med disse mennesker, står hen i det uvisse, men jeg må måske nok betegne det som temmelig uforskammet over for folk, der gang på gang henvender sig, at man ikke engang giver sig tid til, om ikke andet så mundtligt, at forklare dem, hvorfor deres planer ikke kan blive til noget.

Inga Juul er altså flyttet, og hun har såmænd taget en hel del af teaterrekvisitterne med sig. Det så vi forleden, da kulturudvalget og forsvarsudvalget besøgte Østerbros Kaserne. Men Parkteatret og det tilstødende ridehus står tomt, og her er der altså rammer og muligheder, både for Østerbro Kulturforsynings arrangementer og for de grupper, som forsvarsministeren omtalte har henvendt sig om sagen, og som i samarbejde med Østerbro Kulturforsyning og Foreningen Kernen forhåbentlig vil kunne leje og låne sig ind i lokalerne efter behov. Det drejer sig

for øjeblikket om Mammutteatret, om Københavns internationale teaterfestival og om Husets Teater.

Det står også hen i det uvisse, om forsvarsministeren har haft tid til at svare på breve fra disse grupper, men der er i hvert fald ikke nogen tvivl om hos os, at der skulle være mulighed for et meget godt og meget frugtbart samarbejde til glæde og gavn ikke bare for folk, der bor på Østerbro, men for folk i hele Københavnsområdet.

Det er klart, at der i forbindelse med Østerbro Kulturforsynings overtagelse af Parkteatret vil være nogle økonomiske problemer, men så vidt vi har forstået, er disse økonomiske problemer klaret ved et samarbejde mellem Østerbro Kulturforsyning og Cafépavillonen, og det er i hvert fald over for både Folketingets kulturudvalg og forsvarsudvalg understreget, at når tingene først er i gang, vil de ikke kræve offentlige tilskud ud over dem, som Kulturministeriet alligevel bevilger til de forskellige grupper, for at de kan gennemføre deres festivaler og andre ting. Derfor er der heller ikke nogen grund til her at fremhæve, at private organisationer kan stille store flotte lokaler til rådighed både for uddannelsesvirksomheder og for alt muligt andet, for dette er faktisk også en privat organisation, der vil påtage sig at stille lokaler og muligheder til rådighed for en hel masse mennesker, der måske ikke skal udanne sig til at blive dygtige soldater, men som til gengæld kan berige hverdagslivet uden for soldatervæsenet for mange mennesker i København.

Vi håber selvfølgelig, at vi gennem denne debat får fastslået, at der er et flertal her i Folketinget, som mener, at forsvarsministeren skal afstå lokalerne. Vi kunne egentlig også godt for denne debat have bedt om en oversigt over, hvad Forsvarsministeriet i øvrigt har af lokaler, og hvorfor vi gang på gang i finansudvalget får en anmodning om at afhænde nogle af Forsvarsministeriets boliger og andre lokaler rundt omkring. Men det kan vi jo tage op efterfølgende. Det vigtigste i dag er at få fastslået, at der er et flertal her i Folketinget for, at lokalerne bliver stillet til rådighed for kulturelle aktiviteter, og at forsvarsministeren har i sinde at rette sig efter dette flertal.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Blot i anledning af den bemærkning, som fru Ingerlise Koefoed kom med, om, at Inga Juul havde fjernet visse ting, der hørte med til teatret. Det er korrekt, men det bør samtidig tilføjes, at alt, hvad der er bygget om derude, og hvad der er stillet ind i lokalerne til brug for teatret, er fremskaffet af en privat kreds omkring Inga Juul, og det har været en udgift af størrelsesordenen 4 mill. kr.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg har ikke med mine bemærkninger heroppefra villet sige, at Inga Juul har foretaget sig noget, der ikke var i overensstemmelse med lovgivningen, eller hvad ved jeg, men jeg vil på den anden side sige, at jeg en gang imellem undrer mig over, at mennesker, der har fået offentlige tilskud til en virksomhed, som man f.eks. har fået fra Kulturministeriet til Parkteatret, ejer de ting, der i øvrigt fungerer i forbindelse med aktiviteten. Det er et mere principielt spørgsmål for mig. Jeg er stødt på det ved andre lejligheder, og jeg vil prøve at stille nogle spørgsmål gennem Folketingets kulturudvalg for at få klargjort disse ting.

Stinus (RV):

Der er ingen tvivl om, at Parkteatrets lokaler er en del af Østerbrogades Kaserne og som sådan tilhører forsvaret. Det står også fast, at der på Østerbro og i København i det hele taget er et meget stort behov for lokaler til kulturelle aktiviteter, som netop ville kunne opfyldes i Parkteatrets lokaler. Dette vejer meget tungt for Det Radikale Venstre.

Det vil næppe kunne bestrides, at forsvarrets behov må have førsteprioritet i forsvarets ejendom, men på den anden side har forsvaret jo klaret sig udmærket uden netop denne del af Østerbrogades Kaserne, siden man i 1979 lejede 3 bygninger og 2 garager ud til Inga Juuls Børneteater.

Det anføres, at forsvaret har ændret sine planer og fået andre lokalebehov end i 1979, da man regnede med at forlade Østerbrogades Kaserne i løbet af ca. 10 år.

Det Radikale Venstre anerkender forsvarrets ret til at ændre planer. Vi så dem faktisk gerne ændret radikalt på mange andre områder, men må dog spørge, om denne ændring

i planerne: en opgivelse af udflytning fra Østerbrogades Kaserne, nu er rigtig.

I dag huser kaserne bl.a. Forsvarsakademiet, som er uden et egentligt auditorium, Forsvarets Forvaltningsskole, som mangler klasseværelser, og motorvognsafdelingen ved Østre Landsdelskommando, som har brug for bedre vedligeholdelses- og garageringsforhold, som det vist hedder i det militære sprog. En af de bygninger, som tænkes anvendt til dette sidste formål, er, forstår jeg, ridehallen, som efter Det Radikale Venstres opfattelse fortjener en bedre skæbne, og i hvilken der er nogle helt enestående muligheder for kulturelle arrangementer af forskellig art.

I forbindelse med debatten i dag må det spørgsmål stilles, om det ikke endnu en gang alvorligt bør overvejes at foretage en total rømning af Østerbrogades Kaserne. Der skulle nok kunne findes mere hensigtsmæssige lokaler i det storkøbenhavnske område taget i videste betydning. Måske kunne man også overveje en delvis udflytning til det sønderjyske område, hvor der, forstår jeg, snart bliver ledig kasernekapacitet til rådighed.

Jeg vil bede forsvarsministeren om at foretage sådanne overvejelser, som måske kunne genoplive rømningsplanerne fra 1979 og skabe mulighed for en 100 pct.s civil udnyttelse af hele kaserneområdet. Tiden må efter Det Radikale Venstres opfattelse være løbet fra kaserneanlæg af enhver art i store byer.

Det Radikale Venstre ser under alle omstændigheder gerne, at der skabes mulighed for, at de lokaler, der tidligere var udlejet til Parkteatret, fortsat anvendes til kulturelle formål, og skal på den baggrund stemme for den foreslåede dagsorden.

Arne Melchior (CD):

For at ingen tvivl skal råde, skal jeg indlede CDs indlæg om denne sag med at erklære, at vor støtte til kulturelle aktiviteter er usvækket. CD har støttet alle den slags initiativer og også forbedringer af dem, hvad enten det gjaldt Statens Kunstfond, Det Kongelige Teater eller andre ting, hvor staten har en naturlig mæcenrolle, som private ikke mere kan spille som i tidligere århundreder.

Så er det sagt, og jeg håber at kunne undgå, når jeg nu om et øjeblik tager afstand fra den stillede forespørgsel og den dagsorden,

[Arne Melchior]

der er foreslået, at nogen kommer og siger: nå, det parti vil ikke være med til at støtte kulturen.

Fru Ingerlise Koefoed var så småt inde på, at man skulle støtte, og hun har dette slagord, der hedder kulturelle aktiviteter. Ja, vist skal man da det. Men hvis Det Kongelige Teater mangler lokaler, skal det så ud at finde dem i forsvarrets bygninger og etableringer? Og skal al mulig anden støtteværdig, glørværdig og positiv kunst- og kulturudfoldelse foregå i forsvarrets eller andre statslige bygninger?

Nej, denne forespørgsel burde aldrig have nydt fremme. Vi sov nok lidt alle sammen – eller mange af os – fordi vi her i Tinget har den vane, at når nogle indgiver en forespørgsel, skal den da også nyde fremme. Men i virkeligheden burde denne ikke have nydt fremme, for det er ikke en sag for Folketinget, og jeg er sikker på og vil vædde et uanet antal af teaterbilletter på, at der også langt ind i Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre er mennesker, der mener, at denne sag ikke hører til i denne sal. Og debatten før om grundloven og Folketingets adkomst var jo ikke helt skæv, bragt ind af den konservative ordfører.

Der står i § 3 i grundloven – og vi har alle sammen skrevet under på, at vi vil overholde den:

»Den udøvende magt er hos kongen.«

Altså hos regeringen, ikke hos Folketinget. Vi har ikke denne magt, og derfor er debatten her fuldstændig ved siden af.

Jeg husker da også godt manden, der sagde: »Ingen over og ingen ved siden af Folketinget«, og det skal sandelig stå ved magt, men Folketinget kan jo godt sætte sig selv ved siden af sig selv ved at påtage sig opgaver både i henhold til praksis og i henhold til grundlovens klare ord. Jeg har ikke haft tid til at finde kommentarerne frem, men jeg er ikke i tvivl om, at de alle sammen enstemmigt vil sige, at denne sag ikke hører til i Folketingets regi.

Idet jeg støtter mig helt til, hvad forsvarsministeren sagde, og bakker op, hvad han sagde om, at dette er hans og forsvarsledelsens anliggende, vil jeg gerne minde om, at når en privat ejer af en ejendom har brug for sine lokaler selv, kan han opsig i øvrigt uopsigelige kontrakter, netop fordi det skal være til eget brug. Skulle staten som ejer væ-

re ringere stillet end de private ejere? Det er underligt, at Socialdemokratiet synes, at sådan skal det være. Og jeg må sige til hr. Bernhard Baunsgaard i anledning af hans korte bemærkning, at dette må gælde, uanset hvad der måtte være investeret af den ene eller den anden, herunder også af samfundet. Når folket, samfundet, ejer nogle bygninger, kan det selvfølgelig benytte disse bygninger og skal ikke vise andre hensyn.

Jeg er helt enig med hr. Niels Anker Koefoed om, at det at skaffe lokaler til disse udmærkede formål, disse udmærkede kulturelle aktiviteter, er en kommunal opgave. Det angår ikke forsvarret.

Men det næste bliver måske, at udvalget om offentlige arbejder skal ud at besigtige DSBs remiser for at se, om ikke der kan laves pingponglokaler eller badmintonhaller i nogle af dem, eller at undervisningsudvalget skal ud og bese skoler og fysik- og gymnastiklokaler for at se, om ikke der kan indrettes andre udmærkede aktiviteter dér.

Så kommer Folketinget ud på en glidetur, hvor dets flertal naturligtvis fortsat kan sætte sig igennem, især hvis det vil benytte sager af den art til at stille mistillidsdagsordener til den pågældende ressortminister. Det er klart, at det kan Folketinget gøre, for Folketinget kan jo gøre næsten alt, men dermed bliver det jo ikke retfærdiggjort i grundlovens forstand. Det er en praksis, som det forbløffer mig meget at socialdemokratiske talsmænd, som vel tænker sig den mulighed – det er der måske også andre der gør – at de kunne gå hen og få den udøvende magt igen, kan gå ind for. Mon de vil stå model til det, de her byder den nuværende forsvarsminister? Jeg er temmelig sikker på, at det ville de ikke. Det har intet med sagen at gøre, om forsvarret klarer sig også uden de lokaler. Det er forsvarrets eget ansvar og egen sag at benytte sin ejendom, sine kvadratmeter ude og inde på rigtig måde.

Jeg græmmes over, at et flertal af Folketinget falder for denne form for populisme. Det er stemninger i stedet for afstemninger, der træder ind, og hermed mener jeg, at forud for en afstemning skulle der gå en nøgtern, en konstruktiv, en saglig behandling og ikke en bøjning sig for et populistisk pres fra nogle mennesker, som jeg ikke har det ringeste imod, hverken dem selv eller deres aktiviteter, men som her får Folketinget til at dan-

[Arne Melchior]

se efter deres pibe, uanset at det ligger milevidt fra Folketingets ansvar og ret at blande sig i dette.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan ikke stemme for dagsordenen, og vi slutter helt op om forsvarsministerens tale.

Der er jo mange aspekter i dette, og det er meget interessant, som også tidligere ordførere har været inde på, at så snart det drejer sig om arbejdspladser, vil man gerne beholde kaserne i byen, men når det drejer sig om andre ting, vil man gerne have dem ud. Jeg er ikke så meget inde i københavnske forhold, men det skulle undre mig, om ikke der er mange mennesker knyttet også til området derude, som meget gerne ser, at deres arbejdsplads bliver der, og om ikke der er mange under uddannelse inden for forsvaret, der gerne ser, at man får uddannelsen samlet inden for et nogenlunde afgrænset område, så man ikke skal flyve rundt i byen og have timer forskellige steder.

På den anden side forstår jeg også godt, at der er mennesker, som ud fra et kulturelt synspunkt gerne vil have de lokaler, der står tomme, til deres formål. Det er jo sådan, at vi så sidder herinde fra de forskellige partier og skal prøve at varetage alle de forskellige interesser, og derfor ser man måske klart i dag, at det er, ligesom de kulturelle interesser kommer i højsædet, hvorimod det, hvis det havde været en rent forsvarspolitisk debat, måske havde været helt andre synspunkter, der var kommet frem.

Der kan også være noget negativt ved denne debat, for den kan advare andre institutioner mod at tage noget kulturelt ind, for hvordan kommer man eventuelt af med det igen? Jeg ved ikke, om man har overvejet, at denne debat måske kan vise sig at være positiv for det, vi taler om, men negativ for andre ting.

Jeg ved ikke, hvordan man skal løse problemet. Jeg håber, at man på Østerbro kan finde nogle lokaler til de formål, som man gerne ville have herud. Kristeligt Folkeparti mener også, det er vigtigt, at der foregår noget ude i de forskellige områder, der kan samle børn, unge og ældre og være med til at give dem positive oplevelser, det er ganske klart, men jeg mener, at i denne sag må vi

bøje os for, at Forsvarsministeriet mener, at man nu har brug for disse lokaler selv og har lavet en plan over det. Så er jeg ikke den, der kommer og siger: nej, det har I ikke forstand på, for jeg er faktisk meget klogere på det område, og jeg har en masse gode ideer. Det mener jeg ikke man kan gøre her.

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere, men bare sige, at vi slutter op om forsvarsministerens indlæg.

Poulsgaard (FP):

Det er jo en fantastisk debat. Jeg ved ikke, hvor mange gange Fremskridtspartiet i tidens løb er blevet beskyldt for at spille Folketingets tid. I dag er der altså nogle andre partier, der spiller Folketingets tid, men de ser ud til at få flertal. Det er også fantastisk, så høj en stemmeføring der bliver brugt her. Socialdemokratiets ordfører, hr. Hans Hækkerup, var jo helt oppe i de høje oktaver! Det er fantastisk, men det er skuespil, det er teater, det drejer sig om, og det er kulturarbejde på Østerbro, det nu drejer sig om. Det er jo ikke skuespil længere, nu er det kulturarbejde. Når man ikke gider arbejde, kan man altid lege lidt, og så kalder man sig kulturarbejder.

Jeg kan med min bedste vilje ikke se, at Østerbro er underforsynet med kulturelle huse og andre ting, hvis vi sammenligner med resten af landet. Jeg ved ikke, hvem det er, der kalder sig Østerbro Kulturforsyning, hvorfra de har mandat til det, men de har i hvert fald så mange kræfter, at de kan få Folketinget til at danse efter deres pibe, og det må man gratulere dem med. Men det er måske lidt beskæmmende for Folketinget, at man er så nem at koste rundt med.

Østerbro Kulturforsyning, der nu absolut skal bruge dette hus, som forsvaret har, kunne tage ud på Christiania; dér har forsvaret også en masse huse. Der er faktisk ikke så langt fra Østerbro til Christiania. Jeg kunne nævne en lang række eksempler fra det ganske land, hvor folk har betydelig længere, end de vil have fra Østerbro til Christiania, og så kunne man løse problemet. Men problemet er selvfølgelig, at man nu skal drille forsvarsministeren og drille regeringen. Nu skal vi beskæftige os med noget, der overhovedet ikke er Folketinget værdigt at beskæfti-

[Poulsgaard]

ge sig med, da det er et kommunalt anliggende.

Vi stemmer selvfølgelig imod den foreslåede dagsorden.

Albrechtsen (VS):

Hr. Poulsgaard var inde på en rigtig ting, nemlig at Fremskridtspartiet ofte har spildt Folketingets tid, men det har Fremskridtspartiet ret til, og det vil jeg til hver en tid forsvare at de skal have ret til også at fortsætte med. Så længe de er repræsenteret her i Folketinget, må vi andre prøve at holde ud at høre på det.

Så kunne man håbe, at andre partier havde en lige så høj grad af respekt for retten til at bruge det institut, som forespørgslerne er, og her kniber det mere for de øvrige borgerlige ordførere i denne sag.

Der har været talt meget store ord om grundlov osv., og jeg tror endda, at hr. Arne Melchior var fremme med den konklusion, at man endog med et snævert flertal – sådan forstod jeg hr. Arne Melchior – skulle have vedtaget simpelt hen at afvise denne forespørgsel. Jeg vil bede hr. Arne Melchior korrigerer mig, hvis jeg har opfattet ham forkert, men sådan forstod jeg ham, at han vitterlig stod heroppe og sagde, at selv et snævert folketingsflertal, hvis det kunne have været til rådighed, burde have afvist denne forespørgsel. Jeg kunne forstå på hr. Arne Melchior, at han havde siddet og sovet i timen, og derfor var forslaget om, at forespørgslen skulle afvises, ikke blevet stillet, men hvis hr. Arne Melchior havde været vågen ved den pågældende lejlighed, var der altså blevet stillet forslag om, at denne forespørgsel skulle have været afvist. Jeg vil godt gøre hr. Arne Melchior og de øvrige borgerlige ordførere opmærksom på rækkevidden af et sådant synspunkt, hvis det virkelig er alvorligt ment. Vil man virkelig lægge op til og forsvare, at når vi f.eks. får et arbejderflertal, skulle vi bruge dette snævre flertal til at nægte hr. Arne Melchior retten til at stille en forespørgsel, som f.eks. kunne føre til en debat om den kommende forsvarsministers dispositioner? Det kan hr. Arne Melchior ikke mene alvorligt, og jeg kan i hvert fald sige til hr. Arne Melchior, at noget sådant ville jeg under ingen omstændigheder være med til at bruge et arbejderflertal til. Jeg synes, at de borgerli-

ge lige så stille og roligt skulle nedlægge den debat og gøre sig klart, hvad det er for konsekvenser med hensyn til oppositionens arbejdsmuligheder, noget sådant ville kunne få, hvis man virkelig gik ind på det, ikke mindst i en situation, hvor der jo er udsigt til, at de borgerlige partier meget snart kommer til at danne opposition.

Derfor synes jeg, man skulle lægge denne grundlovsdebat på hylden og bare tage til efterretning den enkle kendsgerning, at Folketinget naturligvis fuldt ud og til hver en tid har ret til at blande sig i alle offentlige anliggender på et hvilket som helst plan, Folketinget måtte ønske, og at Folketinget derudover har pligt til at sikre, at den opposition, der findes til den til enhver tid siddende regering, får mulighed for gennem forespørgsler at rejse kritik af regeringens dispositioner. Det er elementært i et parlamentarisk styre, og efter min mening burde der aldrig kunne sættes spørgsmålstegn ved så elementære ting. Det var hele det grundlag, der blev indført i 1901, som hviler på den betragtning.

Så var forsvarsministeren inde på, at denne kaserne var forswarets ejendom. Forsvarsministeren indførte en skellen mellem, hvad der er forswarets ejendom, og hvad der er statens og det offentliges ejendom. Man kunne forstå, at forsvaret er sådan en særlig stat i staten, som har sin ejendom, og det skal den øvrige del af staten ikke blande sig i. Det var en besynderlig og en lidt farlig betragtning, selv om den formentlig først og fremmest grunder sig på misforståelser. Men i virkeligheden er det alligevel en lidt farlig betragtning. Hvilke andre ting kunne man så ikke begynde at tale om? Jamen det her er noget, der foregår inden for forsvaret, og forsvaret er sin egen herre, så det skal andre statslige myndigheder og især Folketinget ikke komme og blande sig i. Jeg er bange for, at den tankegang kunne få de mest uhyggelige konsekvenser. Hvad nu, hvis man f.eks. kom og talte om egentlige militære dispositioner, og der så kom en forsvarsminister og sagde: Nej, det skal Folketinget ikke blande sig i? Så var vi virkelig ude i noget meget uhyggeligt.

Jeg tror, forsvarsministeren må indse, at forswarets ejendom er det offentliges ejendom, og det, som dette drejer sig om, er altså, hvordan man bedst udnytter de offentlige bygninger, den offentlige bygningsmasse, ud

[Albrechtsen]

fra alle de hensyn, som det offentlige ønsker at varetage. Og den samlede vurdering af, hvad det offentlige ønsker at varetage, foretages jo, sådan som grundloven har fordelt magten i staten i Danmark, til syvende og sidst af Folketinget og ikke af de enkelte ministre.

Da er vi altså nået til den konklusion – og det var det, der kom frem fra et flertal i forsvarsudvalget – at den bedste anvendelse af disse lokaler er den, der består i, at Parkteatret får lov til at fortsætte under den form, der nu er foreslået fra forskellig side på Østerbro, og at det bliver sikret ved, at forsvarsministeren efterlever den dagsorden, der her er foreslået.

Jeg synes godt, jeg også vil tilføje, at det projekt, der nu foreligger ude på Østerbro, er et, som har et bredere kulturelt sigte, og som skal ses i sammenhæng med, at Østerbro er en underforsynet bydel i kulturel henseende. Der er ikke som i andre bydele beboerhuse og aktivitetsmuligheder i rimeligt omfang for befolkningen – ja, det er der måske heller ikke i andre bydele, men der er i hvert fald flere muligheder. Der er der beboerhuse osv., som man kan bruge, men det er der ikke på Østerbro. Derfor har det offentlige som helhed selvfølgelig en særlig forpligtelse netop i forhold til Østerbro, der tilmed er et af de kvarterer i Danmark, hvor der bor flest mennesker, og som derfor har et skrigende behov for at få stillet disse faciliteter til rådighed.

Der kunne siges mangt og meget om indholdet i disse aktiviteter, som skal foregå, men der har allerede været en grundig diskussion om de forskellige auditorier osv., osv., så det vil jeg ikke gå nærmere ind i. Jeg skal blot til slut sige, at de betragtninger, som hr. Pelle Voigt var inde på til at begynde med vedrørende ministerens redegørelse og dens kvalitet, kan jeg fuldt ud tilslutte mig.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Albrechtsen gjorde meget ud af min replik om, at denne forespørgsel burde have været afvist. Det var nu ikke et hovedpunkt for mig. Jeg nævnte det som indledning til den påstand, at det ikke hører til Folketingets opgaver at beskæftige sig med den slags ting.

For nu også at bringe det formelle helt i orden skal jeg til hr. Albrechtsens oplysning citere fra Folketingets forretningsorden, der sidst er optrykt i 1984. Der står faktisk om forespørgsler i § 21, stk. 2, at når en forespørgsel er anmeldt over for Folketingets formand, så »afgør Tinget, hvorvidt forespørgslen må stilles. Hvis samtykke gives...« osv.

Der kan vist ikke være nogen tvivl om, at man har lov til med en enkelt sætning at sige, at her var måske en anledning, hvor en forespørgsel ikke burde have nydt fremme, men det kan da være, at det bliver ændret i en kommende udgave af forretningsordenen, når den bliver rettet igen. Det er klart i Folketingets magt og en mulighed at afvise en forespørgsel. Det står her sort på hvidt.

Hr. Albrechtsen siger, at forsvaret ikke er sin egen herre. Nej, det er der sandelig heller ikke nogen af ordførerne her i dag der har påstået. Forsvaret er samfundets. Forsvaret er folkets og dermed selvfølgelig underlagt Folketinget. Men forsvarets lokaler og administration i enkelthed må efter min opfattelse behandles som administration og anvendelse, herunder altså anvendelse af lokaler for, som jeg nævnte, etaterne, styrelserne, direktaterne, skolevæsenet, hvad som helst. Det må afgøres administrativt og er derfor i henhold til den citerede grundlovsparagraf ikke Folketingets anliggende.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg skal for en ordens skyld sige, at forespørgslen her blev fremmet, det vil sige vedtaget sat på dagsordenen, den 29. januar 1987.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Det var ikke et foredrag om indholdet af Folketingets forretningsorden, jeg efterlyste, da jeg stillede hr. Arne Melchior spørgsmålet. Jeg kender fuldt så vel som hr. Arne Melchior den formulering i Folketingets forretningsorden, som blev læst op.

Nu kan jeg forstå, at hr. Arne Melchior rent faktisk er på retur i det synspunkt, han var fremme med, måske fordi de meget vidtrækkende konsekvenser af den bemærkning, hr. Arne Melchior kom med, nu er gået op for hr. Arne Melchior, efter at vi andre har

[Albrechtsen]

gjort opmærksom på det. Det ville nemlig være en helt ny og meget, meget alvorlig parlamentarisk praksisændring, hvis man kom ind på, at et flertal – måske endog et snævert flertal repræsenterende en regering, og det kan ikke udelukkes, at der igen kommer en regering, som har et snævert parlamentarisk flertal bag sig – skulle sidde og afvise forespørgsler og afgøre, efter hvilke kriterier det skulle ske osv.

Det ville være en overordentlig betænkelig, en meget, meget betænkelig praksis at komme ind på. Det ved hr. Arne Melchior godt, og derfor er det eneste, jeg bad om, at hr. Arne Melchior gik op og erkendte, at det var en fejltagelse, og jeg fornemmede på hr. Arne Melchior, skal vi sige udenomsforklaring, at det var han i virkeligheden godt klar over.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Albrechtsen fornemmede forkert. Jeg er helt enig i, at det skal være ganske ekstraordinære omstændigheder, der i givet fald ville få et flertal, som jo altså ikke eksisterer i denne sag, til at afvise en forespørgsel, men det er også en ganske ekstraordinær forespørgsel, der her er indgivet. Så længe Folketingets forretningsorden med Folketingets egen vilje har denne mulighed stående, så må det have en eller anden mening, nemlig at når en forespørgsel er for kugleskør, så må der være mulighed for det. Jeg erkendte i mit første indlæg, at det var der altså ikke flertal for. Det har jeg erkendt på ny.

I øvrigt er jeg ikke på nogen retur. Jeg mener, at der må være visse grænser for galskaben, og når man altså kan gennemtrumfe en sådan dagsorden, som her skal gennemtrumfes, og som efter min bedste mening er i strid med grundloven – jeg føler mig oven i købet overbevist om, at en sådan sag vil kunne vindes, men jeg føler mig lige så overbevist om, at der er ingen, der gider bruge tiden på denne småsag til at få statueret dette – når man kan gennemføre denne debat og denne beslutning, så kunne man lige så parlamentarisk korrekt gennemføre det, som er hjemlet i Folketingets forretningsorden.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg har med stor interesse lyttet til denne debat mellem VS' og CDs ordførere. Hr. Arne Melchior's synspunkt er mig komplet forståeligt, fordi hr. Arne Melchior øjensynlig ikke selv har draget konsekvensen af det.

Det er klart, at Folketinget har en mulighed for, når man vedtager at fremme en forespørgsel, at stoppe den, og det skal man selvfølgelig gøre, hvis man mener, den er grundlovsstridig. Men hr. Arne Melchior har jo stemt for, at denne forespørgsel blev fremmet, og jeg vil gerne spørge hr. Arne Melchior: hvad er forklaringen på, at hr. Arne Melchior nu står herop og siger, at han ikke synes, man skulle fremme en forespørgsel, som han selv har været med til at fremme?

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg må sige, at jeg også finder det forbløffende og pinligt, at hr. Arne Melchior nu går på talerstolen og fortæller Folketinget, at han mener, at han har gjort sig skyldig i grundlovsbrud, og det mener den konservative ordfører øjensynlig også. Jeg synes, det er interessant, også i lyset af, at denne forespørgsel er fremkommet på opfordring af forsvarsministeren, der meddelte os i det udvalg, som hr. Arne Melchior er formand for, at hvis folketingsflertallet ville have sine synspunkter i denne sag igennem, så måtte man tage den i folketingssalen.

Nu har man pludselig her, efter at Folketinget enstemmigt med hr. Arne Melchior's stemme, med hr. Bo Kristensens stemme, med forsvarsministerens stemme har fremmet denne forespørgsel, den frækhed at bruge vores tid på en lang række tågetaler om, at der er tale om grundlovsbrud. Det er bevis for, at man ikke tager grundloven alvorligt.

Jeg kan forsikre hr. Arne Melchior om, at den dag de borgerlige partier eller regeringen måtte komme trækkende her ned i folketingssalen med noget, vi betragter som grundlovsbrud, så vil vi gå herop og sige det. Vi vil ikke opfordre til først at begå det, derefter stemme for det, og så bagefter komme løbende og gøre os til grin på Folketingets talerstol ved at sige, at grundloven er overtrådt. Enten tager man grundloven alvorligt, og så lader man være med at sidde og sove i salen, eller også gør man det ikke.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Pelle Voigt plejer at have en lidt bedre logisk sans end den, han her demonstrerede mangel på. Grundlovsbruddet ligger ikke i, at forespørgslen har nydt fremme. Desuden kunne man ikke, da den blev fremmet, gå op og sige, at man syntes sådan og sådan, for der står i samme paragraf, som hr. Albrecht-sen kender og hr. Pelle Voigt kender, at en sådan afstemning i givet fald foretages uden forhandling. Så der var altså ikke ved den lejlighed mulighed for at gå op og sige noget som helst. Hr. Pelle Voigt plejer ellers at eksaminere os andre, men han kunne godt selv læse på lektien, før han går op og siger, at så skulle jeg have sagt det ved den lejlighed, for det kunne jeg ikke.

Desuden er grundlovsbruddet – altså det påståede grundlovsbrud – ikke, at forespørgslen nød fremme, og at den behandles, men at Folketinget blander sig i en administrativ sag, som ifølge grundlovens ret klare tekst hører ind under administrationen, under den udøvende magt.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Ja, og så er vi vist tilbage til sagen.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal bare minde hr. Arne Melchior om den fortræffelige institution, man har her i Folketinget, som hedder Folketingets præsidium. Den behandler disse spørgsmål ganske indgående, også ved hjælp af en dygtig embedsmandsstab, som giver alle partier mulighed for at fremsætte deres synspunkter i denne slags sager.

Jeg vil gentage min undren over, at forsvarsministeren øjensynlig efter hr. Arne Melchiors opfattelse har opfordret folketingsflertallet til at begå grundlovsbrud. Men det er jo mærkelige tider, vi lever i.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Hr. Arentoft har ordet for en kort bemærkning, og så er det ved at være slut med de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Arentoft (KF):

Der er meget, der bliver rutine, og det er det også, når vi behandler fremme af en forespørgsel. Så går det ganske automatisk igennem. Sikken panik der havde været i Folketinget, hvis der den 29. januar 1987, som formanden oplyste, da fremme af forespørgslen var på, pludselig skulle foretages en afstemning! Der var måske ikke ret mange medlemmer i salen. Afstemningen havde fået et helt andet udfald end forventet. Det havde været en pudsigt situation.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Så er vi tilbage ved sagen.

Forsvarsministeren (Engell):

Dette har for forsvaret været en trist debat, fordi et flertal her i salen tilsyneladende lægger op til, at forsvaret vedrørende anvendelsen af sine egne lokaler skal have en meget dårlig, meget ringe behandling.

Jeg vil også godt sige, at min skuffelse ikke mindst over Socialdemokratiet i denne sag er stærkt udtalt. I virkeligheden er det utroligt, at et parti, som sammen med regeringspartierne står bag vedtagelsen af en ny personellov for forsvaret, i denne situation svigter forsvaret, ikke gør det muligt eller ikke ønsker, at det skal være muligt for forsvaret at have tilstrækkeligt moderne og tidsvarende undervisningsfaciliteter til den meget vigtige undervisning, mange forskellige former for undervisning og tilsvarende, som finder sted på Østerbrogades Kaserne.

Efter at have fulgt den debat, der i det seneste halve års tid har været om forsvarets ressourceudnyttelse, hvor ikke mindst Socialdemokratiet ved gentagne lejligheder har påpeget, at forsvaret bør sikre en bedre udnyttelse af de ressourcer, der er til rådighed, må jeg konstatere, at det er fantastisk, at man i en debat som denne fra hr. Hans Hækkerups side kan sige: nå ja, men der var et auditorium, man havde glemt, som man bare kan indrette – vel vidende at indretning af dette lokale vil koste over 3 mill. kr., samtidig med at forsvaret på sin egen kaserne har muligheder for at flytte ind i bygninger til en langt lavere omkostning.

Det vil sige, at på den ene side kritiserer man forsvaret for dårlig ressourceudnyttelse, og på den anden side vil man altså her i Folketinget tvinge forsvaret til at leje ud til helt

[Forsvarsministeren]

andre formål, mens forsvaret så bare bliver vist vintervejen, når det gælder om at udnytte sin egen kaserne.

Jeg vil heller ikke lægge skjul på, hvad mange i debatten har været inde på, at det, der i virkeligheden er det mest bekymrende, er den praksis, man lægger op til her. Jeg håber meget, at dette vil være en undtagelse, vil være et engangstilfælde.

Det er ikke et synspunkt, jeg står alene med. I Politiken fra den 5. februar, altså for få dage siden, har hr. Hjortnæs skrevet et indlæg, som jeg godt vil citere et lille stykke fra:

»Forsvarsministeren vil ikke bøje sig for et flertal i Folketinget og stille lokaler på Østerbros Kaserne til rådighed for lokalbefolkningen til kulturaktiviteter.

Det er ikke et lovgivningsanliggende at bestemme over anvendelsen af forsvarets ejendom. Ministeren har beslutningskompetencen. Folketinget kan kun give et råd«.

Det var, hvad hr. Hjortnæs skrev i Politiken for ganske få dage siden.

Jeg må spørge: hvad er det så, der får Socialdemokratiet til ved sin ordfører, hr. Hans Hækkerup, under denne debat pludselig at være medforslagsstiller til en dagsorden, der lægger en helt anden linje end den, partiets forsvarspolitiske koordinator har skrevet i Politiken for få dage siden?

Hr. Hans Hækkerup gav sig ud for at være en slags talsmand for København. Jeg ved ikke, hvilke beføjelser hr. Hans Hækkerup har til at udtale sig på byen Københavns vegne, herunder om betimeligheden i at have kaserne, forsvarsetablissementer, i Københavns Kommune. Det skal jeg ikke kunne udtale mig om. Mit indtryk er, at København lægger væsentlig vægt på at have forsvaret til stede her i byen. Må jeg bare minde om den aktuelle drøftelse vedrørende Flådestation Holmens fremtid, hvor Københavns Kommune bestemte ikke har lagt skjul på, at man meget gerne ser denne institution – og selvfølgelig også det antal arbejdspladser, der er knyttet hertil – bevaret i København, om ikke inden for voldene, så i hvert fald lige på den anden side.

Hr. Hans Hækkerup siger, at man gerne vil give mig gode råd. Man skal aldrig være for kålhøgen til at modtage gode råd, især hvis de er gode. Men hr. Hans Hækkerups har væsentligst bestået i at sige, at forsvaret

ikke skal have lov til at anvende sin egen kaserne, sådan som det passer ind i planlægningen, og sådan som det passer ind i de behov, der melder sig i de kommende år.

På Østerbrogades Kaserne befinder mere end 20 forskellige myndigheder, institutioner osv. sig i et intensivt miljø, også intensivt uddannelsesmiljø. Det er altså det, man nu forsøger at spærre for.

Jeg skal ikke tage tråden op fra den meget omfattende diskussion om grundloven og alle dens konsekvenser. Jeg skal bare sige til det konkrete spørgsmål, hr. Hans Hækkerup stillede, at jeg naturligvis som minister kender mit ansvar både over for Folketinget og over for lovgivningen, og at det i lyset af den dagsorden, der nu ligger, og som tilsyneladende ser ud til at blive vedtaget, må være ganske naturligt for mig efterfølgende at tage en drøftelse med Københavns overborgmester, som på et tidligt tidspunkt har meldt sin interesse i denne sag.

Jeg skal i øvrigt sige – det var vist hr. Pelle Voigt, der rejste spørgsmålet – at jeg allerede har haft et møde med overborgmesteren og drøftet denne sag.

Problemet er altså ikke, om jeg kender mit ansvar. Det er i højere grad, hvordan dele af Folketinget oplever sit ansvar i forhold til den udøvende magt og de beføjelser, der nu engang må være en ministers.

Jeg skal ikke her kommentere hr. Albrechtsens synspunkter om forsvarets ejendomsret. Det turde være en kendt sag, at hr. Albrechtsens og hans partis forhold til ejendomsretten ligger lidt ved siden af, hvad flertallet i Folketinget står for, så det skal vi ikke tage nogen nærmere drøftelse op om. Jeg vil blot understrege, som jeg også var inde på det i mit første indlæg, at dette er og bør være en rent administrativ afgørelse. Det mener jeg ikke der kan herske nogen tvivl om. Jeg er ganske enig i de afsluttende betragtninger, hr. Arne Melchior fremkom med.

Jeg vil godt sige til fru Ingerlise Koefoed – der holdt et indlæg mere om det københavnske kulturliv end om Østerbrogades Kaserne – at jeg bestemt ikke er negativ over for kulturlivets muligheder i København, for så vidt det overhovedet er noget, jeg kan beskæftige mig med andet end som bruger. Men jeg vil godt sige, at når vi taler om kaserne ude på Østerbrogade, så er det et spørgsmål, om man med hensyn til de byg-

[Forsvarsministeren]

ninger, der er, og det behov, forsvaret har, finder det rimeligt, at forsvaret enten skal gå ind i nybyggeri eller leje lokaler i byen, mens det ikke kan udnytte sin egen kaserne efter hensigten. Det er det, debatten har handlet om.

Jeg skal blot sige til hr. Pelle Voigt, der nærmest gav udtryk for, at det var på min opfordring, debatten her i salen fandt sted, at det turde ingenlunde være tilfældet. Det, jeg har givet udtryk for, er, at et flertal i Folketinget jo altid vil være i stand til at bringe sager op i Folketingssalen. Det var bestemt ikke en opfordring, man burde tage efter dens indhold. Jeg nævnte blot den mulighed, der var, men man tog det altså bogstaveligt. Jeg havde langt hellere set, at man havde accepteret, hvad der har været – og bør være – praksis på dette område, altså fordelingen mellem den politiske, den lovgivende myndighed, Folketinget, og den udøvende, som er ministrene.

Så skal jeg blot som afslutning sige, at den dagsorden, der er foreslået, vil jeg henstille at man ikke stemmer for, men at man tværtimod stemmer imod.

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal takke forsvarsministeren for hans advarsel om ikke i fremtiden at tage hans opfordringer alt for bogstaveligt. Det kan godt være, at iveren nogle gange løber af med os, men vi vil så i andre tilfælde spekulere over, hvad det egentlig er, der ligger bag ved forsvarsministerens opfordringer, når han fremsætter sådanne. Jeg håber da også, at forsvarsministeren ikke igen giver os anledning til det, sådan som jeg allerede gjorde rede for det, da jeg begrundede forespørgslen.

Jeg synes også, der er grund til at takke for forsvarsministerens tilsagn om, at når denne debat er slut og dagsordenen er vedtaget, så vil vi endelig få de realitetsdrøftelser med Københavns Kommune om områdets fortsatte anvendelse til kulturelle formål, som flertallet har ønsket. Det synes jeg er et godt resultat af debatten. At det skulle være nødvendigt at kaste sig ud i den store diskussion, vi har haft her i dag, må jeg naturligvis beklage.

Jeg må ikke mindst beklage, at nogle har ønsket at gøre det til et spørgsmål om, hvor-

vidt Folketinget overholder grundloven. Jeg synes, at nogle af de bemærkninger, der er faldet her i dag, burde studeres ude omkring og ikke mindst i det juridiske miljø. Forsvarsministeren, som også har embedsmænd med forstand på disse ting, er naturligvis alt for klog til at fremsætte den slags beskyldninger.

Jeg synes, det er trist, at vi har nogle partier herinde, som af og til springer op som løver, når et eller andet generer dem, og bruger grundloven som et argument for derpå at falde ned som lam og ikke foretage sig noget som helst. Det har vi set før, og det slider på respekten for og overholdelsen af den lov, som ligger til grund for hele vores parlamentariske system. Jeg synes, man skulle være forsigtig med at opføre sig på den måde, hver gang man kommer i problemer med den reelle argumentation.

Jeg skal takke ordføreren for Det Radikale Venstre, der har ønsket at stemme for den dagsorden, som vi, Socialdemokratiet og VS har fremlagt her, og jeg forstår med helt de samme motiver og med den samme fortolkning, som er lagt frem fra forslagsstillernes side. Det giver håb om, at der nu kan komme et fornuftigt resultat ud af ministerens forhandlinger med Københavns Kommune, og at sagen kan falde på plads.

Det har været et væsentligt argument fra ministerens side i diskussionen her i dag, at man, da man i sin tid gik med til at lave en lejekontrakt om et teater på Østerbrogades Kaserne, opererede med den forudsætning, at Østerbrogades Kaserne på et senere tidspunkt skulle rømmes helt af militæret.

Jeg synes, at der, i betragtning af den behandling, der har været i forsvarsudvalget af sagen, er god grund til, at forsvarsministeren lægger sig det råd, han fik af den socialdemokratiske ordfører, på sinde og kigger på, om det egentlig ikke var meget fornuftigt helt og totalt at rømme Østerbrogades Kaserne i betragtning af den uudnyttede kapacitet, som vi kan se vil opstå i Kastellet, som vi kan se delvis allerede er til stede på Svanemøllens Kaserne, som er til stede i rigt mål i Aude-rødlejren, for blot at pege på nogle af de områder, som har været inddraget i drøftelserne og i den redegørelse, Folketingets kulturudvalg og Folketingets forsvarsudvalg har fået.

Men det er ikke det, vi snakker om i dag. Det, vi snakker om i dag, er, at beboerne på

[Pelle Voigt]

Østerbro, de 12.000 mennesker, som har sluttet op omkring Østerbro Kulturforsynings projekt og dens planer, har vundet en væsentlig sejr for deres aktiviteter. Det er først og fremmest dem og deres arbejde, som det meget rigtigt blev påpeget af Fremskridtspartiets ordfører, der ligger til grund for det, der vedtages her i dag.

Jeg synes, det er trist, at man skulle gå så langt som til folketingsalen for at få sin sejr i hus, og havde hellere set, at ministeren, som også hr. Niels Anker Koføed var inde på, havde givet sig ind i forhandlinger på et langt tidligere tidspunkt og løst sagen i mindelighed. Men det resultat, der kommer ud af debatten i dag, har vi kun grund til at være tilfredse med.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal kun sige meget kort til hr. Pelle Voigt, at det råd vedrørende Østerbrogades Kaserne, han giver mig, ikke er et råd, som jeg agter at følge. Østerbrogades Kaserne og ikke mindst Forsvarsakademiets undervisning derude foregår, som jeg tidligere har været inde på, i tæt samarbejde, i tæt kontakt med andre undervisningsmiljøer i København. Der er behov for denne tilstedeværelse herude, og derfor ville det være helt urimeligt at overveje noget andet på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg er ganske enig med hr. Pelle Voigt i det synspunkt, at de bemærkninger om grundloven, især hr. Arne Melchior's bemærkninger, vi har lyttet til her i dag, nok bør hænges op mange steder og studeres grundigt af to årsager: dels fordi de indeholder nogle farlige, måske utilsigtede ting, dels fordi det kan kaste lidt lys over, at debatten herinde i Folketinget somme tider foregår, skal vi sige med en meget lav kvalitet, desværre, og det bør befolkningen også have mulighed for at studere. Jeg håber, der er mange, der vil studere ikke mindst hr. Arne Melchior's betragtninger i dag.

Ellers kun en sidste bemærkning til ministeren, som var inde på mit forhold til ejendomsretten til industrien og alt det dér. Det har jeg nu slet ikke været inde på. Jeg ved ikke, hvorfor ministeren pludselig ønsker at

gå ind i den debat. Det er i hvert fald ikke tiden til det her.

Nej, det, jeg havde kommenteret, og det, ministeren åbenbart ikke har forstået, var den særegne form for ejendomsret, ministeren tilsyneladende har tildelt militæret. En helt særlig, aldrig tidligere set ejendomsret – jo måske i styreformer, som vi ikke bryder os om, men som ellers ikke findes i demokratier – nemlig en speciel form for ejendomsret, som militæret har, sådan at man kan bruge udtrykket »sine egne kaserne« og jeg ved ikke hvad. Det er det offentlige kaserne.

Det var blot det, jeg ønskede at tilkendegive over for ministeren. Han har misforstået det. Militæret skal ikke være en stat i staten, der har sin egen særegne ejendomsret, som ikke kommer resten af staten, og som ikke kommer Folketinget ved. Det var det, jeg ønskede at gøre klart, men det forstod ministeren åbenbart ikke.

Hans Hækkerup (S):

Ministeren sagde, at det havde været en trist debat for forsvaret i dag. Sådan opfatter jeg det nu ikke. Tværtimod opfatter jeg det sådan, at det har været en trist debat for folkestyret, i hvert fald indtil jeg hørte ministerens afsluttende bemærkninger.

Jeg synes faktisk, at jeg under debatten flere gange følte mig hensat til tiden før 1901. Jeg tænker bl.a. på hr. Arne Melchior, som kom med en bemærkning om, at det er forsvarets egen sag, hvordan de vil benytte deres ejendom. Det var, som om hr. Arne Melchior gid ud fra, at forsvaret bare kunne indrette sig, som de ville, og at Folketinget ikke skulle have nogen indflydelse på det. Selvfølgelig skal Folketinget da det. Jeg tænker også på hr. Bo Kristensens mildest talt uheldige bemærkninger heroppefra.

Det er faktisk sådan, at vi i 1901 fik et systemskifte, der gjorde, at en regering ikke længere kunne administrere uden om Folketinget. Men heldigvis beroligede ministerens slutbemærkninger mig.

Men når man ellers hørte debatten, skulle man tro, at dansk forsvars kampevne stod og faldt med tre lokaler på Østerbro.

Jeg vil godt sige til ministeren, at vi i Socialdemokratiet som altid er positive og villige til at forsøge at finde tidssvarende løsninger på forsvarets problemer, også deres lokale-

[Hans Hækkerup]

problemer. Det er vi til hver en tid parat til at drøfte med ministeren, hvis han ellers har lyst til at tale med Socialdemokratiet og vil høre på vores råd.

Jeg vil også godt sige til ministeren, som citerede en artikel af hr. Hjortnæs, at alle medlemmer af den socialdemokratiske gruppe er enige i, at en minister skal administrere i overensstemmelse med Folketingets flertal – hverken mere eller mindre, hr. minister.

Så var det, som om ministeren spurgte, hvordan jeg kunne blande mig i københavnske forhold. Jeg synes egentlig, det var en meget mærkelig bemærkning. Men jeg vil godt oplyse ministeren om, at jeg er valgt på Vestsjælland. Jeg er født i København. Jeg har boet det meste af mit liv i København. Jeg har også været valgt til Folketinget for København, og, hvad værre er, hr. minister: jeg er fra Østerbro.

Jeg vil godt benytte lejligheden til at takke for ministerens svar. Ministeren sluttede med at sige, at han ville tage kontakt med overborgmesteren. Jeg håber, at det også indebærer, at ministeren lyttede til det råd, vi gav, om at forsøge at få det lokale engagement med i det. Jeg ved, at overborgmesteren i hvert fald vil være meget positiv over for at få de lokale kræfter engageret i det her. Derfor opfatter jeg ministerens svar som meget positivt.

Afslutningsvis vil jeg sige, at jeg samtidig opfatter ministerens svar som en afstandtagen fra de bemærkninger, hr. Bo Kristensen kom med heroppefra, om, at ministeren skulle se bort fra et flertal i Folketinget.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal ikke forlænge debatten, men hr. Hans Hækkerup besvarede ikke det spørgsmål, jeg stillede, nemlig hvad det er, der har fået Socialdemokratiet til at skifte mening, siden hr. Hjortnæs skrev følgende i Politiken den 5. februar:

»Ministeren har beslutningskompetencen. Folketinget kan kun give et råd.«

Hvad er det, der har fået Socialdemokratiet til at skifte opfattelse, siden man nu er medforslagsstiller til en dagsorden med et helt andet indhold?

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Det har jeg nu svaret ministeren på adskillige gange, for siden 1901 har det været således, at det var en forudsætning, at regeringen administrerede i overensstemmelse med et flertal i Folketinget, og det er det, ministeren ikke har gjort.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 32 af Pelle Voigt (SF), Hans Hækkerup (S) og Albrechtsen (VS) (se foran)

vedtoges med 65 stemmer (S, SF, RV og VS) mod 56 (KF, V, CD, KRF og FP).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 130:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af FN-konventionen af 10. december 1984 mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Af udenrigsministeren (Ellemann-Jensen).
(Fremsat 10/2 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Hækkerup (S):

Lad mig starte med at sige, at vi i Socialdemokratiet fuldt, helt og ubetinget kan støtte ratifikationen af FN's torturkonvention. Vi mener, der er tale om et meget vigtigt skridt fremad, fordi konventionen er en udbygning og præcisering af det almindelige forbud mod tortur i FN's menneskerettighedserklæring.

Et af de vigtigste fremskridt er konventionens bestemmelser om, at der skal oprettes en uafhængig international komité til at kontrollere konventionens overholdelse. Deltagerstaterne skal rapportere om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre konventionens bestemmelser. Komiteen kan behandle mellemstatslige og individuelle klager over krænkelse af konventionen, og den